

SỐ 16 · THÁNG 7 · 2008

Doanh Nhân

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HIỆP HỘI DOANH NGHIỆP TP. HỒ CHÍ MINH

SÀI GÒN CUỐI THÁNG

Tập đoàn
Berjaya Corporation Berhad

**NHỮNG NGƯỜI
KHAI PHÁ MẠO HIỂM**

CHUYỂN GIAO:
**CÂU HỎI CHƯA CÓ
TRẢ LỜI**

Đàn ông
phút nhìn lại mình

NGỌC KHÁNH
và những khát vọng

ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI

**Biến cơ hội
thành hiện thực**

KHÁM PHÁ VIỆT NAM NHÀ MỘT ĐÊM

Không gian ảo thời kỹ thuật số

KTS. Nguyễn Chúng Nhân

Ngày nay, sự tương tác giữa thế giới ảo càng ngày càng trở nên gần gũi, gắn bó, và sinh động. Hình ảnh đứa trẻ hay người lớn chơi những trò chơi của wii, X Box, hay PlayStation có thể tương tác với các cử động của con người. Đến với thế giới blogs yahoo, facebook, myspaces, con người gần như

tạo cho mình một không gian ảo để hoạt động, để tương tác với cộng đồng trên mạng. Sự phát triển của mạng "Second Life" (sống ảo) là một hình thức tạo ra con người ảo để sống và hoạt động trong một môi trường ảo. Hiện nay, nhiều người đang dùng một "người ảo" đại diện cho mình để bước vào thế giới ảo.

Tuy nhiên, sự xuất hiện của "Halo Conference Room" (Phòng họp Halo) của công ty Hewlett-Packard (HP) được coi là một không gian mới để con người ở khắp nơi trên thế giới có thể giao lưu, nói chuyện, họp hành, với điều kiện là những người tham gia phải có căn phòng Halo này. Nói cách khác là công ty HP đã tạo ra không gian ảo để con người thật có thể tương tác, và tham vọng của họ là có thể làm cho người tham gia có thể cảm được mùi nước hoa hay hơi thở nhẹ của một phụ nữ ảo trong căn phòng này. Sự phát triển "phần cứng" nhằm tăng tốc và nâng cao khả năng của máy vi tính, khiến những không gian ảo ngày càng thật và nhạy cảm với suy nghĩ của con người. Những phát minh gần đây về kỹ

NHỮNG YẾU TỐ CHÍNH VỀ KIẾN TRÚC CỦA THỜI ĐẠI THÔNG TIN

1 Thời đại thông tin sẽ đánh dấu cho kỷ nguyên mới đối với các trường phái và đường lối kiến trúc.

2 Khoảng cách sẽ không phải là vấn đề quan trọng. Chúng ta có thể biết và nắm rõ các công việc, những người tham gia công việc, mà không nhất thiết phải hiện diện ở nơi đó. Việc quan tâm không phải là cự ly mà là chúng ta có “kết nối” hay không.

3 Giao diện tương tác giữa con người sẽ là không gian 3 chiều. Con người sẽ sống và làm việc trong các không gian được tạo ra từ kỹ thuật số, các không gian ảo, nơi mà có sự tương tác qua lại của thông tin.

4 Tỷ lệ cũng sẽ không phải là vấn đề chúng ta phải quan tâm, bởi trong tương lai chúng ta sẽ làm việc với tỷ lệ thật. Thậm chí, xoá bỏ những khoảng cách hay cấp độ của không gian.

5 Năng lượng sẽ đóng vai trò quan trọng trong không gian kỹ thuật số. Dựa theo mức độ biến đổi và sử dụng của các không gian khác nhau dẫn đến sự biến chuyển trong không gian kỹ thuật số mà nó có thể tự sinh và tự điều khiển năng lượng của chính nó.

6 Kết cấu không gian dựa vào sức mạnh của hệ thống tạo ra và hỗ trợ cho kỹ thuật số là dựa vào các vi mạch điện tử, tùy theo giới hạn của các bộ xử lý vi mạch mà kết cấu của không gian kỹ thuật số có thể vươn tới tầng cao hơn.

7 Tất cả văn hóa của con người được chứa đựng trong sự dịch chuyển và luôn chuyển động. Mọi chuyển động của văn hóa là những con thuyền đến, đi, và rời khỏi.

thuật đọc được suy nghĩ của con người thông qua điện não đồ có thể sẽ là khởi đầu cho kỷ nguyên của con người thật bước vào thế giới ảo. Như vậy không gian sống của con người sẽ như thế nào là câu trả lời hóc búa nhất đối với các nhà khoa học xã hội, và nói riêng là ngành qui hoạch kiến trúc.

Kiến trúc hiện đại được quan niệm là sự sắp đặt không gian theo một chuỗi liên tục. Các không gian này được xác định rõ ràng do chức năng hoạt động của từng không gian. Và các không gian được hình thành với những hình thể và quan niệm nhất định, ví dụ như phòng khách, phòng ăn, phòng ngủ, vệ sinh... Do khái niệm trên mà khi kiến trúc sư xây dựng công trình họ thường sử dụng các vật liệu là những thứ có thể đo lường và đếm được để tạo ra các không gian mình muốn. Từ đó xác định các không gian mang tính hiện thực có thể cảm nhận bằng giác quan.

Ngày nay, sự bùng nổ của công nghệ thông tin, đi đầu là chiếc máy vi tính, đến hệ thống internet truyền thông, các công cụ máy móc của thời đại kỹ thuật số đã làm thay đổi sâu sắc một số khái niệm về không gian hay các chuỗi sắp xếp của không gian. Kỹ thuật số là một thứ không thể thiếu đối với lối sống và không gian sống của con người hiện nay, cho nên nó tác động đến các quan niệm về kiến trúc từ xưa. Trong khi không gian của kỹ thuật số là không trọng lượng, được tạo ra bởi thông tin, và không thể cảm nhận bằng giác quan của con người, chúng còn có thể giãn nở và thay đổi theo thời gian. Kiến trúc hiện nay tiến dần với các không gian của thời đại kỹ thuật số khiến chúng ta phải nhìn lại các khái niệm về kiến trúc.

Như vậy trong tương lai thì không gian kiến trúc sẽ được tạo dựng bởi bao nhiêu bằng vật liệu xây dựng và bao nhiêu là của thông tin?

Văn hóa, công năng, vẻ đẹp, kinh tế, vật chất, năng lượng, là những thứ có thể tạo ra bởi các công nghệ thông tin. Như vậy không gian của kỹ thuật số hoàn toàn tương tác với con người qua không gian và thời gian. Nó thật sự đã xác định vị trí rõ rệt trong đời sống của con người. Cho nên nhiệm vụ của kiến trúc sư ngày nay - công việc tạo ra các tòa nhà - là một quá trình nhào nặn và hòa trộn giữa không gian của kỹ thuật số và không gian vật thể. Và do tính chất có thể tự thay đổi theo thời gian của kỹ thuật số, mà không gian mới cho các tòa nhà trong tương lai là khá uyển chuyển, linh hoạt, biến đổi theo thời gian, cho phù hợp với nhịp độ phát triển của nhân loại.

Giống như chiếc máy vi tính cách đây 50 năm, và những thành quả của công nghệ kỹ thuật số ngày nay đã ảnh hưởng nhanh chóng như thế nào đối với xã hội Việt Nam. Những công nghệ tạo ra không gian ảo ngày càng tiên tiến. Không gian ảo sẽ là nơi con người có thể tương tác và sinh hoạt trong tương lai từ học hành cho đến làm việc, từ du lịch cho đến hẹn hò. Thậm chí con người sẽ ở trong những không gian ảo nhiều hơn là ở không gian thực. Như vậy, không gian sống và hoạt động của con người sẽ có những thay đổi rất rõ ràng. Điều này thực sự là bài toán cực kỳ hóc búa cho các nhà xã hội học và những kiến trúc sư trong việc giải quyết bài toán dân số và môi trường sống của con người, khi các không gian ảo đang dần xâm chiếm và mở rộng trong đời sống người Việt. ■